

A1. α) Ο Ντέιβιντ Χολάντερ θεωρεί ως τις δύο πιο επίκαιρες αρχές του μπάσκετ την έλλειψη σταθερών θέσεων και την υπέρβαση. Ειδικότερα, πιστεύει ότι ο κόσμος μεταβάλλεται συνεχώς και ότι είναι απαραίτητο οι άνθρωποι να εγκλιματίζονται με τις αλλαγές και να ξεπερνούν τα όρια τους τολμώντας υψηλούς στόχους.

β) Στη συγκεκριμένη παράγραφο ο Ντέιβιντ Χολάντερ κάνει επίκληση στο συναίσθημα για να πείσει ότι το μπάσκετ δεν είναι απλώς ένα άθλημα αλλά ένας τρόπος κατανόησης της κοινωνίας, χρησιμοποιώντας **αφήγηση**: «όταν ήμουν...μπάσκετ», **μεταφορική χρήση της γλώσσας**: «ένας βαθιά...μέσα στον κόσμο.», **ασύνδετο σχήμα**: «είναι ένας ισχυρός...μέσα στον κόσμο», **ευθύ λόγο**: «Κοίτα ψηλά», **α' ρηματικό πρόσωπο**: «όταν ήμουν, έμαθα».

A2. α) Ο τίτλος «Θα μπορούσε το μπάσκετ να σώσει τον κόσμο;» αποτελεί μια ευθεία ερώτηση. Η λειτουργία της γλώσσας είναι ποιητική/μεταφορική προσελκύοντας το ενδιαφέρον και την προσοχή του αναγνώστη και προβληματίζοντας τον για το ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει το μπάσκετ στην κοινωνία. Ο τίτλος είναι ρηματικός, αξιοποιείται η ενεργητική σύνταξη κάνοντας το ύφος απλό και κατανοητό και η επιστημική τροπικότητα της δυνατότητας.

β) Στη συγκεκριμένη παράγραφο ο ομιλητής παρομοιάζει την επίτευξη στόχων στο μπάσκετ με την επίτευξη στόχων στη ζωή. Πιο συγκεκριμένα, υπογραμμίζεται ότι όπως στο μπάσκετ ο στόχος είναι να φτάσει κάποιος ψηλά για να πετύχει το καλάθι (το μπάσκετ είναι... «υπερυψωμένο» στόχο) έτσι και στη ζωή δεν πρέπει να τα παρατάμε αλλά να επιμένουμε ξεπερνώντας τα όρια μας, όσο δύσκολο κι αν μας φαίνεται.

Με την αναλογία ο ομιλητής απλοποιεί το νόημα του κειμένου παραλληλίζοντας μια πιο οικεία έννοια (το μπάσκετ) με μια πιο δυσνόητη (οι στόχοι της ζωής) διευκολύνοντας την κατανόηση του. Ο λόγος κερδίζει σε ζωντάνια και παραστατικότητα, αποκτά λογοτεχνική χροιά διεγείροντας το ενδιαφέρον του αναγνώστη.

γ) **ευπιστία/αφέλεια** απέναντι στους θεσμούς

αίσθηση συλλογικής **σύνθεσης/ συγκρότησης**

συνεχώς **αμετάβλητο/σταθερό** κόσμο

A3.

επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο στη σχολική εφημερίδα, απαιτείται αφόρμηση από την επικαιρότητα, χρήση γ' προσώπου και α' πληθυντικού για προβληματισμό και τίτλος.

Τίτλος:

Εφόδια: «η πυξίδα των νέων» στις προκλήσεις της εποχής

Πρόλογος

Παρατηρώντας τις αλλαγές γύρω μας όλοι διαπιστώνουμε ότι ο κόσμος μας δε θυμίζει σε τίποτα εκείνον των προηγούμενων δεκαετιών. Οι νέοι άνθρωποι βρίσκονται σήμερα στο επίκεντρο αυτού του μετασχηματισμού. Για να μπορέσουν όχι απλώς να προσαρμοστούν, αλλά να διακριθούν και να χαράξουν τη δική τους πορεία, δεν αρκεί πλέον η απλή συσσώρευση θεωρητικών γνώσεων, αλλά η κατάκτηση συγκεκριμένων εφοδίων για την εκπλήρωση των στόχων τους.

Ζητούμενο:

Εφόδια νέων για την εκπλήρωση ονείρων σ' ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο.

- **Πολύπλευρη γνώση και ψηφιακός γραμματισμός:** ολόπλευρη μόρφωση για την ολοκλήρωση της προσωπικότητας των νέων σε συνδυασμό με την εξοικείωση τους με τις νέες τεχνολογίες και την τεχνητή νοημοσύνη σ' ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο ψηφιακό κόσμο.
- **Γλωσσομάθεια:** η εκμάθηση ξένων γλωσσών αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την επικοινωνία και την επαγγελματική κινητικότητα σ' ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

- **Κριτική σκέψη και γόνιμη αμφισβήτηση:** ικανότητες που θα δώσουν στους νέους τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν δημιουργικά τον τεράστιο όγκο πληροφοριών που δέχονται.
- **Ψυχικές αξίες:** θάρρος, τόλμη, αυτοπεποίθηση για την ανάληψη υψηλών στόχων, πειθαρχία κι αυτογνωσία για να επιτύχουν την εκπλήρωσή τους, επιμονή και υπομονή ώστε να μην κάμπτονται στις πιθανές δυσκολίες, στην προσπάθειά τους να υλοποιήσουν τα όνειρα και τις προσδοκίες τους.
- **Κοινωνικές αξίες:** ανεκτικότητα, προσαρμοστικότητα, ενσυναίσθηση ώστε να γίνουν ευέλικτοι σ' ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον χωρίς ρατσιστικές αντιλήψεις, αλλά με αγάπη και κατανόηση για τον συνάνθρωπο, σε μια εποχή που η τεχνητή νοημοσύνη υποβαθμίζει το συναίσθημα και επιβάλλει τον ψυχρό ορθολογισμό.

Επίλογος

Οι ενήλικες οφείλουν, λοιπόν, να παρέχουν τον κατάλληλο χώρο και τις απαραίτητες προϋποθέσεις στους νέους, ώστε να ανοίξουν τα φτερά τους και να κυνηγήσουν τα όνειρά τους, καθώς αποτελούν τον καμβά για το σχεδιασμό ενός καλύτερου κόσμου.

B1.

Το ποιητικό υποκείμενο ζωγραφίζει τις μέρες του με ποιήματα, δηλαδή δίνει ομορφιά και νόημα στη ζωή του μέσω της ποίησης. Εμπνέεται από τον εσωτερικό του κόσμο, τις εμπειρίες και τη φαντασία του, απεικονίζοντας τα θετικά του συναισθήματα στο χαρτί («παίρνω τα χρώματα...της καρδιάς τ' αλφαβητάρι»). Επομένως, συνδυάζει τα συναισθήματά και τον νου του, καθώς η καρδιά αποτελεί την πηγή έμπνευσης και ο νους το μέσο για την ποιητική έκφραση, δημιουργία, κινητοποιείται από τις σκέψεις του στηριζόμενος στη λογική του («τα υλικά απ' της σκέψης το εργαστήριο»).

B2. Α)

Οριστική: «Ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα»: Η οριστική δηλώνει τη βεβαιότητα του ποιητικού υποκειμένου, καθώς η τέχνη αποτελεί μια καθημερινή δραστηριότητά του.

Υποτακτική: «να ζωγραφίσω τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα»: Η υποτακτική δηλώνει την επιθυμία-προσδοκία, το «όνειρο» του ποιητικού υποκειμένου να δημιουργήσει έναν ευχάριστο κόσμο.

Β) Μεταφορά: «Ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα»

Επανάληψη: «ζωγραφίζω»

Προσωποποίηση: «ένα όνειρο που με παιδεύει»

B3

Στους τελευταίους στίχους του ποιήματος το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει το όνειρό του για τον κόσμο. Στόχος του είναι να πλάσει έναν χαρούμενο και αισιόδοξο κόσμο, όπου θα επικρατεί ομόνοια, αλληλεγγύη και ειρήνη. Έτσι, το όραμά του αποκτά κοινωνική διάσταση, καθώς δεν περιορίζεται μόνο στην προσωπική του ευτυχία αλλά επεκτείνεται στην συλλογική ευδαιμονία. («Να ζωγραφίσω τις μέρες όλου του κόσμου με ποιήματα»). Οραματίζεται ένα καλύτερο μέλλον με «φως», θετικότητα, δικαιοσύνη και ευτυχία. Ο ήλιος παραπέμπει σε μία κοινωνία γεμάτη ελπίδα, χαρά και απαλλαγμένη από κάθε σκοτάδι, φόβο και δυστυχία. Τέλος, επιθυμεί να βλέπει τα παιδιά να χαμογελούν, διατηρώντας την παιδικότητα και την αθωότητά τους. («Γεμάτες ήλιο και γελαστά παιδιά»). Το όραμα αυτό θα μπορούσε να εμπνεύσει τους σημερινούς νέους γιατί τους ενθαρρύνει να αντιμετωπίζουν τη ζωή με θετική διάθεση. Επιπρόσθετα, τους παροτρύνει να αξιοποιούν τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους, ώστε να αντιμετωπίζουν τις αντιξοότητες της ζωής.